

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА СМЪТ, БРОЙ 20
e-mail: synpress@dvir.org.net

СОФИЯ, ОКТОМВРИ 2006 г.

ЦЕНА 0,60 лв.

1060 ГОДИНИ ОТ УСПЕНИЕТО НА СВ. ЙОАН РИЛСКИ

Юбилеен брой с календар

ПАТРИАРШЕСКО И СИНОДАЛНО ПОСЛАНИЕ

по случай 1060 години от Успението на св. Йоан Рилски

ОБИЧНИ ЧЕДА НА СВЕТАТА НИ ЦЪРКВА,

През настоящата 2006 г. Българската православна църква чества 1060-годишнината от успението на Преподобния и богоносния наш отец Йоан, основател на Рилската света обител и небесен покровител на българския народ. Днес, когато отбелязваме тържественото пренасяне на неговите свети мощи в Средец, ние отново имаме повод да се възрадваме духовно за това, че Бог дари народа ни с толкова велико светило на вяра и благочестието, какъвто самоорно е признатият не само от нас, но и от целия православен свят Рилски светец и Чудотворец.

Днес, на 19 октомври, нашата духовна родина има и едно по-особено измерение: днес ние сме призвани да си спомним и за живота след смъртта. За нас, като православни християни, действителността на този живот е въпрос не само на надежда, но и на едно дълбоко убеждение, свързано с вярата ни, че лебе и земя ще преминат, но нито една от думите на Господа няма да премине (Мат. 24:35). За този живот в Христа Исусис ние знаем не само от Божията обещание, защото свидетелство за него са и всички от века просяли свети на Църквата. Именно в примера на тези Божии чудотворци ние виждаме одолителната истината, че този, който върва в Господ и ходи по Неговите пътища, „и да умре, ще оживее“ (Йоан. 11:25). За това знаем и от живота на нашия свят днес Рилски светец.

Житиенските разказва, че когато Пустиниожителат пределят своето отминаване от този свят, заръчва на своите ученици, а чрез тях и на всички останали, да не скръбят: „След моята смърт

„Св. Йоан Рилски“.
Икона от Рилския манастир, 1789 г.

– рече им – не страдате безутешно, защото няма да ви оставя, но ще пребивавам невидимо с вас.“ И в знак на истинността на неговите думи тялото му се превърнало в ново „сървастелство видение, защото то изглеждаше сякаш спи и видът на тялото му никак не се измени“. Пред така пропалсание с нестелне и чудотворство от Бога моща на св. Йоан Рилски „делгавите се молеза и просеха изцеление, освободаха се от овладяващите ги болести и се радваха“. И наистина, какво друго освен духовна радост може да изпъли сърцата ни, когато знаем, че имаме небесното застъпничество на такъв велик Божии чудотворец.

В отеческите си заветни наставления духовният светилик на българския народ призовава и всички нас, свята, да пазим бездвигателно, да пазим светията от всякакво замомление, да не се отклоняваме от правия път – да не се увличаме от чужди и различни учения, като държим на предадената. Да се поучаваме в закона Господен ден и нощ, да бъдем подражателни на светите наши отци – светила на света, като не изоставаме или презираме никого, от тях установено.

Славата на Рилския чудотворец скоро напушала пределите на манастира и близката околност. За негово прославие узнали и далеч от Рила – във владетелски двор в Преслава. Незабвено дали още по времето на с. цар Петър, или малко по-късно, мо-

щите на св. Йоан Рилски били пренесени в Средец, където скоро станали обект на всеорно почитание. С това пренасяне ние свързваме и официалната канонизация на светца. Житиенските, предавани този епизод от св. Иоановия житио, след смъртта, имат помежду си известни различия. В едно обаче те са съгласни – пренасянето на ковчеза с мощите се станало по Божия воля и този смисъл – в съгласие с волята на самия Рилски светец.

Според авторта на найстарото, известно като иконографично житие пренасянето на мощите в Средец било резултат от общото желание на владетеля и народа. В съгласие с това желание било и Божията благословение. „Тоган до светца дойде глас, който му каза от небото: „Взлюбление Мой, изпъри онова, което ти е заповядано!“

И веднага тялото на светца се видяло, и отивало по Божие повеление. И пристигна тялото на светца в Среденския град.“ В същия смисъл пише и друг агиограф на св. Йоан – Георги Склиния: „Великлет сред достъпните се яви насън на игумена на манастира и повели ковчезът с неговите мощи да бъде пренесен в Среденския град и там да бъде поставен над вратата, та да не се пречи на онези, които идват да го видят.“ По-акочивен, но не по-малко ясен е и авторът на първото промовено житие на Рилския чудотворец, спредоткомент: „След като премина немалко време, св. Йоан се яви на учениците си и повели да пренесат мощите му в Среденския град.“ За нас тези разкази са и свидетелства за верността на казаното още от св. ап. Павел, че онези, които дождождат при Бога, трябва да вярват, че „Той сътворява и надгражда онези, които Го търсят“ (Ефр. 11:6).

На стр. 2

Поклон прег Рилския светец

На 19 октомври се честват на св. Йоан в Средец. По време на заседанията си през юни месец Свещният Синод определил за установяване на честванията по повод 1060-годишнината от успението на Рилския светец да бъде именно на тази дата. Хлябиде боголюбивни християни – духовници, монаси и манахи, миряни от близко и далече – пристигнали в основанието от св. Йоан манастир, за да се поклонят пред нестелните мощи на светца и да измолят небесната му закрила за себе си и за близките си. Свети Йоан Рилски ласкаво приютил под купола на съборния манастирски храм всички – от неколкомесечни бебета до възрастни мъже и жени, които с усилна изкачвала стъпалата пред призора.

Най-ревностните поклонници пристигнали в обителта още на **18 октомври**, за да взе-

И **тизи година на празника на св. Йоан Рилски в основанието от негов манастир дойдоха много духовници и миряни** малкo участие в тържественото вечерно богослужение. То започна в 17 часа с отслужаване на празнична вечерня от архим. Виталия и мощите на манастира. От 18.30 часа Негово Високопреосвещенство Неврокопският митрополит Натанаил отслужил бденине, в което взела участие: главният секретар на Свещния Синод архим. Назум, братията от Рилския манастир архим. Виталия и архим. Варлаам, свирящи Рафини от Румънския архиепископци от различни епархии на България и от чужбина.

На стр. 2

ПАТРИАРШЕСКО И СИНОДАЛНО ПОСЛАНИЕ

От стр. 1

Вълюбени и Господа брата и сестри,

Небесната и земната прослава на св. Ион Рилски Чудотворец е знак на особено Божие благоволение към нашия народ. Затова нека и ние днес, в този тържествен ден, да възникнем заедно с цалата Църква: „Радвай се, глатозария звездо на Иткога, светию и пастору на манастирството!“ Радвай се, избликче на Църковното месиено! Радвай се, пресветло слънце на българската земя! ... Нека почетем Йоана, ангела на земята и Божия човек на небесата! ... Защото, насаден в Божия дом, като кедър в пустинята, уможи Христовото стадо на словесните оше чрез преподобие и правед!“ (из службата на св. Ион Рилски).

Поздравяваме с празника на прославата на Рилския све-

тец и Чудотворец всички вас, негови наследници и духовни чада в Родината и извън нейните предели, като отправяме пастырските ни благопожелания за духовна борест и св. Иоаново дръвене по пътя на богоуподобяването и наследяването на вечните блага!

Радуйся, преподобие отче Иоане, Рилский чудотворче, славо и радосте наша!

ПРЕДСЕДЕТЕЛ НА СВ. СИНОД

† МАКСИМ

ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ

ЧЛЕНОВЕ НА СВ. СИНОД:

- † ВРАЧАНСКИ МИТРОПОЛИТ КАЛИНИК
- † СЛИВЕНСКИ МИТРОПОЛИТ ИОАННИК
- † ВИДИНСКИ МИТРОПОЛИТ ИОАННИК
- † ВАРНЕНСКИ И ВЕЛИКОПРЕСЛАВСКИ МИТРОПОЛИТ КИРИЛ, наместник на околвеля Пловдивския митрополитски престол
- † НА САЩ, КАНАДА И АВСТРАЛИЯ МИТРОПОЛИТ ИОСИФ
- † БЪЛГАРСКО-И СРЕДНОЕВРОПЕЙСКИ МИТРОПОЛИТ СИМОН
- † ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ МИТРОПОЛИТ ТРИГОРИЙ
- † РУСЕНСКИ МИТРОПОЛИТ НЕОФИТ
- † НЕВРОКОПСКИ МИТРОПОЛИТ НАТANAИЛ
- † ПЛЕВЕНСКИ МИТРОПОЛИТ ИГНАТИЙ
- † СТАРОЗАГОРСКИ МИТРОПОЛИТ ГАЛАКТИОН
- † ЛОВЧАНСКИ МИТРОПОЛИТ ГАВРИЛ
- † ДОБРОСТОЛСКИ МИТРОПОЛИТ ИЛАРИОН

АНГЕЛЪТ-ПАЗИТЕЛ НА НАШЕТО ОТЕЧЕСТВО

Свети-Иановото име и до днес свети като сияйна звезда в небето на българските летописи и школа няма да угасне, защото безсмъртна е наметта му в съзнанието на българския народ. Никой по-добре от народа не може да определи мястото на народните водачи, благодетели и будители в храма на безсмъртието. Целият български народ със своята споманата и исприпузена почит към свети Иан Рилския е доказал, че този „беглец от живота“ най-много му е дал. Златият и най-голямо горещо обичае свети Иан. Затова така усърдно му се моли. Затова той и гачи като свети небесен покровител.

Свети Иан Рилски, този най-прославен български праведник, като духовен водач, който явяващ юн Мойсей, е

спирал с огнената си мотилва потопа на Божия живи в минути на богоуподобяването и грехопазението в Христовата. Със своя пример той е запалвал конския по светостта у много православни български и е явявал всакога като най-десен побудител към Божие. Тогава живят за българите. Той е ангелът-пазител на нашето отечество. Той и сега ни закарля от всевъзможни беди. Колко трябва да обичаме свети Иан! Как свето трябва да гачим наметта му! Целият свети-Ианов живот и подвиг е едно дивно тържество на любов над материята и едно потвърждение на библейската истина за праведия на духовно над пътството.

Из: „Свети Иан Рилски и значението му за българския народ“ Архид. Серафим АЛЕКСАНДРОВ

Поклон пред Рилския светец

От стр. 1

Богослужението е украсено от великолепно песне на Тези високоревностности: Великотърновския митрополит Григорий, Русенския митрополит Неофит и Плевенския митрополит Игнатий. На клироса, както всяка година, няка и възтанници на Пловдивската духовна семинария под ръководството на архим. Калинаст.

Домовенството и песните се отправна към центъра на храма, където всички заедно се помозиха пред аналоя с иконата на чествания св. Ион Рилски и отправна величание със светца. След това бе отслужено встъпление.

В края на Божеството митрополит Натанаил помоза духовниците и богомолците с слези от кандилото, горящо пред олтара на икона на св. Ион Рилски, над ковета с мощите, и ние раздаде от благословените хлабове и осветен пламък.

В своето възлюбено слово митрополит Натанаил изтъкна, че както наречемте нетелените мощи на светца са спасили от неспертого епископа и жителите на унагарски град Естергом, така и днес могат да върнат към светото Православие отклонилите се от него. Той призова: възийки в Европейския съюз, да пазим като съключен дар православната си вяра, в която е прописан преподобният ни отец св. Ион Рилски Чудотворец, за да я предпадем на тържестите истината.

В ранната утрин на 19 октомври камбаните на съборния манастирски храм събраха богомолците за празничната света Литургия, която е оглашена от Негово Високоревностно Варненския и Великопреславския митрополит Кирил. В съслужението участват и високоревностните митрополити: Великотърновския Григорий, Русенския Неофит, Неврокопския Натанаил, Плевенския Игнатий, пресветените епископи: Левкийския Павел и Адрианополския Евлогий, игумен на Рилската света обител; катихи и архим. Наум, архим. Виталий и архим. Варлаам, много съществуващи Градски и румънски духовници също участваха в службата.

Патриаршеско и Синодално послание за празника прочете митрополит Кирил (*пълна текст публикуваме на стр. 2*).

Молитвено участие в службата взеха и проф. Герджиков, председател на Комисията по правата на човека и вероизповеданията към Парламента, народни представители от същата комисия, директор на Дирекция „Вероизповедания“ към МС проф. Желев, директор на областната дирекция на полицията в гр. Котленци, кметът на община Коичерово г-н Катиня, откриващият прокурор на Благоевград г-н Тодоров и преседателят на Окръжния съд в Благоевград.

След тържествената богослужба литийно шествие наред с иконата на св. Ион Рилски обиколи съборния храм, като се издарише четирите му страни за молбата. От притора на храма митрополит Кирил поздрави с празника благочестивия народ, изпълни двора на манастира и го благослови.

Духът на единномислие се пренесе и в манастирската трансперия, където представителите на духовната и на светската власт се събраха заедно около трапезата. След празничния обед архидяконът и официантите също отправиха в съборния манастирски храм. Там извършиха молбеви за преуспяването на България и българския народ. Накрая митрополит Кирил благослови поотделно всеки от високите гости.

Потомак от християни пред ковета с нетелените мощи на прав. Ион Рилски Чудотворец не сека пред целия ден. Те търпеливо изчакаха своя ред, за да се помолит пред светца, да се поклонят пред величанията и да изподнесат своята скромна молба за благодеянието на основания от него величествена манастир, който векове наред продължава да бъде дом на българската духовност и крепостта на светото православие.

Част от християните, дошли да почетат прав. Ион Рилски, участват в богослужението в храм „Успение на св. Ион Рилски“, който се намира при гроба на светца. Там

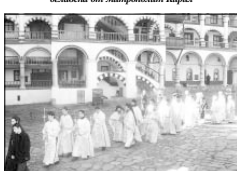
Митрополит Натанаил с архимандритите Наум, Виталий и Варлаам по време на освещаване

Митрополит Натанаил благославя петехлабесто по време на Божеството

Архидяконите по време на празничната св. Литургия, оглашена от митрополит Кирил

Литийното шествие с иконата на светията около съборния манастирски храм

„Литургията в храм „Успение на св. Ион Рилски“ бе отслужена от сточнички съществуващи

светата Литургия бе отслужена от софийските съществуващи: ик. Мина Мичева, свещ. Кирил Попов и свещ. Венцислав Тонюв.

След св. Литургията бе отслужен и акастит на св. Ион Рилски.

Александра КАРАМИХЛЕВА

През далечната 941 година, пред една от пещерите в свещената Рила планина спирал възростен мъж, благословен от Господа. Името му било Йоан. В някои източници ще прочетете, че той бил простичко овчарче, родено и отгледано до двадесет и петта си годишнина в своето село Скрино, но десния бряг на Струма, близо до село Бобошево, че продал своята част от бащиното имущество, разделил го със сиромасите и тайно от всички се отдалечил в планината Русен. Привел монашество в един от манастирите, създал един покръстването на българския народ, но не останал задълго

там. Твърде много неща наричали душата му. Затова решил да се отгади някъде от света. На-правил си ковчега високо в планината и, хванейки се с близки и корени, се отнавил да дери Святизна.

Твърде много езичници имало все още по българската земя. Затова злозорници разрушили убежището на пустинника и той бил принуден да избяга. Тогава двата, негосторемна и непреодолима Рила планина го прела в претърпял си. Живел младият човек ту в хралупата на един вековен дъб, ту в някое скалесто пещера. Но скоро хората го открили. Настъпил мигът, в който първите български траб-

вало да се докоснат до неговата светлина. Скоро се разлуко за чудесата, които вършел този човек, за изцеленията, които получавали всички, които с вяра и упование отиват при него. Дори самият цар Петър – кладацелит, който най-дълго стоял на българския трон – решил да го посети. Преданата разказват как царят спрел тъкмо на ония тайнствен и синка връх. Навярно заради това хората го нарекли така – Царев връх. Проводил той пратеници до пещерата, в която живеел Рилският чудотворец. А пратениците били изтомярени със скъпи дарове. Чудотворецът привел само плодотве и една чаша като спомен от високопоставения гост. Затаято върнал, присемайки го за уловка на сатаната. Отказал и прерката среща със самодържеца.

– Мистото е твърде пустинно и вървонито – рекъл им, – нека царят да си остане на ония връх, дего се спрел. Пък аз ще запала огън, за да го поздравя.

Тая вечершот цар Петър се срещнал само със светлината, а не с човека, който я носел.

Други истории не ни кажат, че не е възможно едно простичко и необразовано овчарче да има високия стил на един от първите български будители, какъвто всъщност бил през целия си живот свети Йоан Рилски. Онова, което той оставил на поколенията българци, действително има всички качества на творчеството, създадено от високообразован и културен мъж с високо образование. Затова някои изследователи смятат, че великият рилски пустинник е имал образование, равно с това на големите български книжовници от първите години след покръстването. А това спойно може да го постави сред видните личности на царския двор.

За св. Йоан Рилски имаме малко сведения. Не знаем с точност дори годината, в която е роден, а и изчисляваме според факта, че той починал

И тази година празнествата събраха много божовници и миряни в Рилския манастир, основан от светеца

Лялото при гроба на св. Йоан, където хладно поклонници идват и молитва и благослов

С у а и а! и словото му простичките хора, разбират думите му. Почувствали необходимостта да бъдат близо до него и далеч от алчния и жестоки свет.

Така се създадо първото монашеско сурожие в Рила планина, а свети Йоан Рилски станал неговият пръв игумен.

Великият старец се оттеглил в мистото, като го се почувствал немощен. Присел за свое

ложе студения камък на свещената рилска пещера. Уединил се в пост и молитва. Но никогa не забравил обикновените хора, търсени Бога и Неговата правда. Безброй чудеса извършила приживе великият пустинник. А тези чудеса станали многократно повесел след неговата блажена кончина през 946 година.

Надя ПЕТРОВА

СПОМЕН ЗА РИЛСКИЯ СВЕТЕЦ

Първата отилическа пещера на св. Йоан Рилски над родното му село Скрино

На мястото, където започна монашеският подвиг на св. Йоан, е изградена мялжа св. Обители – Руенският манастир „Св. Йоан Рилски“

НОВИ ЦЪРКОВНИ КАЛЕНДАРИ

Синодално издаствето на БПЦ пуна в продажба православни календар за 2007 година (дъбожен и степен).

Благодарим на всички християни, които си купуват и използват именно тези издания на църковния календар.

Камо и издание на БПЦ те съдържа точно и правилно упоменати църковните празници.

Календарите могат да се закупят от православните храмове в страната.

Цена на дъбожото календарче е 0,50 лв., а на степента – 0,60 лв.

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2006 г.

„Църковен вестник“	
1 година	21.00 лв.
6 месеца	10.50 лв.
3 месеца	5.25 лв.

„Св. Духовна култура“	
1 година	18.00 лв.
6 месеца	9.00 лв.
3 месеца	4.50 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЈАТА
СВ. СИНЕД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 987-56-11
тел. факс 980-30-16

e-mail: zvezda@bpcv.org
РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Ръководител: св. прот.

БАНКОВ СЧЕТКА НА СИНОДАЛНО ИЗДАВТЕЛСТВО НА БПЦ
БНВ Бюрохим, клов Европа – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG 59 BACX 9660 1018 1470 18
BG код: BACXIBG5F

Съдбите да се изпълнят с милосърдие и любов, като се помнят, че всички ние сме част от едно цяло и всички ние сме длъжни да се погрижим за него.